

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
odbor územního plánování a stavebního řádu
oddělení územního plánování
Pivovarské náměstí 1245
500 03 Hradec Králové

V Kocbeři dne 7. 1. 2016

K č. j.: 30225/UP/2015/Hof

Věc: **Připomínky k návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje**

K návrhu Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje (dále též jen „AZÚR“) podává obec Kocbeře (dále též jen „obec“) tyto **p ř i p o m í n k y** :

AZÚR stanovila nově několik podmínek (regulativů) pro využití území řešeného Zásadami územního rozvoje Královéhradeckého kraje.

Jedná se např. o tyto (podtrženo obcí):

- tvorba územních podmínek pro vyvážený rozvoj území Královéhradeckého kraje spočívající v příznivém životním prostředí kraje, sociální soudržnosti obyvatel kraje a hospodářském rozvoji kraje, při důsledném respektování, ochraně a rozvoji všech identifikovaných přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území kraje (bod 1) priorit územního plánování kraje),
- předcházení střetu vzájemně neslučitelných činností v území návrhem vhodného plošného a prostorového uspořádání území, zejména ochrana obytných a rekreačních území před negativními vlivy z koncentrovaných výrobních činností a z dopravy (bod 10b) priorit územního plánování kraje),
- respektovat a chránit specifické území obce Kuks s přilehlým komplexem bývalého hospitálu a souborem plastik v Betlémě prohlášené za památkovou rezervaci, včetně území ochranného pásma „památkové rezervace Kuks – Betlém“ vyhlášeného k zajištění ochrany hodnot této památkové rezervace, a ve vazbě na něj (úkol pro územní plánování v rámci rozvojové osy OS4),
- na území obcí Kuks, Stanovice, Heřmanice, Dvůr Králové nad Labem, Choustníkovo Hradiště, Vlčkovice v Podkrkonoší, Kocbeře, Kohoutov, Chvalkovice a Dolany v rozsahu bývalého Šporkova nadačního panství Choustníkovo Hradiště, ve vzájemné koordinaci
 - a) posoudit historické kompoziční vazby v krajině a původní kompoziční prvky a součásti krajiny (historická cestní síť, aleje, solitérní stromy a skupiny stromů, rybníky, lesy, remízy, apod.), a zajistit jejich ochranu, funkčnost a rozvoj prostorových vazeb mezi nimi,
 - b) při vymezení ploch změn a stanovování jejich plošného a prostorového uspořádání vytvářet podmínky pro ochranu pohledových horizontů, průhledů a dálkových pohledů na areál bývalého hospitálu v Kuku,
 - c) omezovat vzájemné srůstání sídel, které by znamenalo popření jejich historické podstaty venkovských zemědělských sídel obklopených volnou krajinou (úkoly pro územní plánování v rámci koncepce ochrany kulturních hodnot).

AZÚR tedy stanovuje jako jedny z priorit respektovat a chránit unikátní barokně komponovanou krajinu bývalého Nadačního panství Choustníkovo Hradiště.

Ze samotného textu odůvodnění AZÚR vyplývá, že území s památkovou rezervací Kuks, jež je jádrem „unikátní barokně komponované krajiny bývalého Nadačního panství Choustníkovo Hradiště“, je „jedno z kulturně nejceněnějších území Královéhradeckého kraje“.

I přes výše uvedené nově stanovené priority je přímo přes tuto unikátní barokní komponovanou krajinu a v těsné blízkosti památkové rezervace Kuks i nadále vedena (ponechána) trasa rychlostní silnice R11.

Koridor R11 zasahuje do krajiny kolem národní kulturní památky Kuks a Braunův Betlém (NKP), resp. památkové zóny Kuks. Rychlostní silnice by navíc právě v tomto místě musela být vedena po náspu, což povede k ještě většímu zásahu do širšího okolí NKP a celé okolní krajiny. Je nepochybné, že NKP nemůže existovat zcela samostatně a izolovaně. Stejně tak jako samotná NKP je důležité též její zasazení do krajiny, která se zároveň s NKP vyvíjela. Navrženým zásahem (koridor R11) tak dojde ke snížení hodnoty nejen dané komponované barokní krajiny, ale i NKP samotné, což nelze považovat za přijatelné.

V této souvislosti je též zapotřebí vzít v úvahu navrhovaný most přes řeku Labe, který se má nacházet u obce Brod a jehož výška má činit (dle podkladů předložených v procesu EIA vedeném pro danou rychlostní silnici) 47 metrů. Tento most se sice nenachází přímo v ochranném pásmu NKP, avšak zcela zřejmě vytvoří novou dominantu krajiny, jež je schopna ovlivnit celé vnímání krajiny kolem NKP. Variantní trasa by přitom snížila výšku tohoto mostu přes Labe u obce Brod z cca 47 metrů na méně než 20 metrů.

Celá oblast bývalého panství Františka Antonína Šporka Choustníkovo Hradiště, která je zasažena koridorem rychlostní silnice R11, je stabilizovaná, otevřenou zemědělsky využívanou krajinou s významnými historickými prvky. Jde o unikátní barokní krajinu, nacházející se v údolí řeky Labe, která by byla realizací komunikace R11 v navrhovaném koridoru významně narušena. Význam této cenné kulturní krajiny se blíží významu Lednicko - valtického areálu.

Navíc v této souvislosti nelze odhlédnout od negativní, navrhovanou trasou způsobené fragmentace území obcí, kdy realizací rychlostní silnice ve vymezeném koridoru by došlo k nežádoucímu oddělení částí obcí, jakož i částí krajinných celků (např. by došlo k degradaci krajinného prostoru kolem obce Kocbeře).

Krajina bývalého panství Choustníkovo Hradiště byla studována Výzkumným ústavem Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., v rámci projektu „Vývoj koncepcí a nástrojů pro záchranu národně cenných kulturních krajin na příkladu světového kulturního dědictví UNESCO“, přičemž toto téma bylo řešeno v rámci zpracování „Kulturně historické analýzy oblasti Kuks a Betlém v rámci původního nadačního panství Choustníkovo Hradiště“ (dostupné na www.kuks.estranky.cz). Braunův Betlém je již v současnosti na indikačním seznamu ČR pro zápis mezi památky světového kulturního dědictví UNESCO, přičemž – dle informací obce – je v zásadě jedinou památkou nacházející se na území České republiky, která má naději se na tento seznam nově dostat. Uvedený projekt prokázal, v souladu se současnou filosofií WHC a snahou nevytrhávat jednotlivé objekty, ale chránit je v identickém prostředí a původních souvislostech, i potřebu rozšířit předkládaný návrh i o navazující komponovanou kulturní krajinu, včetně vlastního komplexu národní kulturní památky Kuks. Vedení rychlostní komunikace v koridoru R11 v blízkosti Kuksu (včetně vysokého mostu přes Labe) by jistě zcela znemožnilo případný zápis mezi památky světového kulturního dědictví UNESCO.

Obec uvádí, že koridor pro rychlostní silnici R11 zůstává v AZÚR ve stejné trase (nezměněn), ačkoli stávající trasu vylučují výše uvedené nově stanovené zásady a podmínky v AZÚR.

Jinými slovy nelze zároveň splnit to, co je navrženo v AZÚR, a zároveň ponechat koridor pro R11 ve stávající trase.

Nesoulad ponechání trasy koridoru pro R11 se netýká jen rozporu s požadavky na zachování a ochranu krajiny bývalého panství Choustníkovo Hradiště, ale působí např. i rozpor s požadavkem, aby nedocházelo ke střetu vzájemně neslučitelných činností, např. aby negativními vlivy z dopravy nebylo zatěžováno obytné území obcí.

Tomuto požadavku neodpovídá stávající vedené koridoru R11 v bezprostřední blízkosti obce Kocbeře. Vzdálenost tělesa silnice od okraje obce je menší než 500 metrů. Malá vzdálenost je navíc ještě umocněna tím, že krajina oddělující obě obce od tělesa silnice je zcela plochá a otevřená, bez výraznějších terénních nerovností, a dále pak i tím, že těleso rychlostní silnice by zde vystupovalo nad okolní krajinu. To vše bude mít za následek podstatnou hlukovou zátěž obytného území obce.

Splnění hlukových limitů – bylo-li by vůbec z hlediska právního, technického či ekonomického proveditelné - by si přitom vyžádalo další nemalé náklady spojené s vybudování protihlukových zdí (krajinařsky navíc zcela nevhodných; viz též § 22 odst. 2 vyhlášky č. 104/1997 Sb.) a dalších opatření, jejichž cílem bude snížit hladinu hluku na požadovanou úroveň. Nelze ani opominout, že rychlostní silnice je zdrojem prakticky nepřetržitého trvalého hluku, čímž bezpochyby dojde k zásadnímu snížení kvality a pohody bydlení obyvatel obce.

Obec připomíná, že počet hlukem (buť třeba i jen podlimitním) zasažených a obtěžovaných osob je jednoznačně u zvolené trasy koridoru R11 vyšší, než u variantní trasy zmiňované níže, neboť zvolený koridor prochází v bezprostřední blízkosti většího počtu a větších sílel; obdobně je tomu z hlediska ochrany ovzduší.

Dalším střetem je stávající vedení koridoru R11 přes hygienické pásmo ochrany vod v oblasti Janská studánka. Jedná se o zdroj vody i pro Dvůr Králové nad Labem a jediný zdroj pro obec Kocbeře. Trasa se též dostává do blízkosti ochranných pásem zdrojů vody pro Choustníkovo Hradiště.

K uvedenému je nutno doplnit, že dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, voda není běžný obchodní produkt, ale spíše dědictví, které je třeba chránit, střežit a podle toho s ním nakládat; zásobování vodou je službou v obecném zájmu. Dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006, o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu, jsou podzemní vody cenným přírodním zdrojem, který by měl být chráněn před zhoršováním stavu, což je důležité zejména při využívání podzemních vod k zabezpečování vody pro lidskou spotřebu; podzemní vody jsou nejcitlivějším a v Evropské unii největším sladkovodním zdrojem, a především také hlavním zdrojem pro zásobování veřejnosti pitnou vodou v mnoha oblastech, přičemž podzemní vody ve vodních útvech využívaných k odběru pitné vody nebo uvažovaných k takovému využití v budoucnu je nutno chránit.

Dalším střetem v území je v blízkosti obce Choustníkovo Hradiště přetnutí chráněného ložiskového území cihlářských surovin (CHLÚ č. 718 260 200) koridorem R11.

Rychlostní komunikace, včetně přeložky silnice I/37, zabírá celou severovýchodní část tohoto chráněného ložiskového území, čímž výrazně zmenšuje jeho plochu.

Je přitom nepochybné, že existují alternativy vedení koridoru pro rychlostní silnici R11 v úseku Jaroměř – Trutnov, které výše uvedené střety nevyvolávají, nebo alespoň nikoli v takové míře.

Možnou alternativní trasou je např. trasa, která by vedla kolem obce Vlčkovice a následně šikmo zalesněným svahem mezi Choustníkovým Hradištěm a obcí Kohoutov. Tím, že by tato trasa vedla převážně zalesněnou krajinou, navíc v několikanásobné vzdálenosti od obcí Choustkovo Hradiště a Kocbeře, vliv hluku na tyto obce by byl prakticky eliminován. Tato trasa se též vyhýbá chráněnému ložisku cihlářských surovin i ochranným pásmům zdrojů pitné vody. Nezanedbatelná je i otázka vlastnictví pozemků, neboť nejenže je v uvažované trase vlastníků co do počtu méně, jedná se především o vlastníky z kategorie veřejných subjektů, tedy o Českou republiku a obce, nikoli soukromé osoby.

Tato trasa též snižuje výšku mostu přes Labe u obce Brod ze 47 metrů na méně než 20 metrů a díky svému umístění v lesním porostu nebude v krajině viditelná. Nezasáhne tedy do kompozice bývalého Šporkova panství Choustníkovo Hradiště a ochranného pásma NKP v Kuksu.

Z výše uvedených důvodů obec Kocbeře žádá, aby s ohledem na výše uvedené rozpory s nově v AZÚR stanovenými požadavky došlo v AZÚR i ke změně vedení koridoru pro R11 v úseku Jaroměř – Trutnov tak, aby byly respektovány zásady a podmínky stanovené v AZÚR (což při stávající ponechané trase respektováno není), tj. aby byl veden (výlučně či alespoň alternativně) ve variantní trase popsané výše.

Obec Kocbeře
IČ 00278009
Kocbeře 53
544 64 Kocbeře
Eva Rezková
starostka obce